

Contactpersonen:

hooilandjes

Richard Janzen tel: 06-81758445

rwjanzen@hotmail.nl

km-hokken

Renske Roest tel. 06-10194994 renske_roest@hotmail.com

1. Inventarisatie Vechtoeverpark

Datum: Zondag 3 en zaterdag 9 mei 2026

Tijd: 9.30 tot ca. 13.00 uur

Verzamelpunt: Daalseweg 150, Utrecht zie X op het kaartje.

Sinds 2020 wordt het hooilandje Vechtoeverpark volgens de richtlijnen van kleur keur beheerd. Welk effect heeft dit beheer op de vegetatie?

Er komen verschillende biotopen voor in het gebied met elk een eigen vegetatie. Oevervegetatie bij twee ondiepe plassen en langs de Vecht met o.a. Kalmoes. In de loop van het jaar verkleurt het drogere deel van het hooilandje van groen door de grassen, naar geel door de boterbloemen, naar wit van Fluitenkruid, naar blauw van Beemdooievaarsbek en Knoopkruid. Op de vochtige plaatsen komt het roze van de Echte koekoeksbloemen er doorheen. Op het pad aan de kant van de Vecht vonden we bij vorige inventarisaties enkele exemplaren van de zeldzame soort Ruige weegbree.

Het gebied is zo groot dat we twee ochtenden nodig hebben om het te inventariseren. Je kunt je opgeven voor één of beide keren.

Sinds 2020 beheert de gemeente Utrecht hooiland volgens het keurmerk van kleurkeur. Op het kaartje zijn vier gebieden aangegeven.

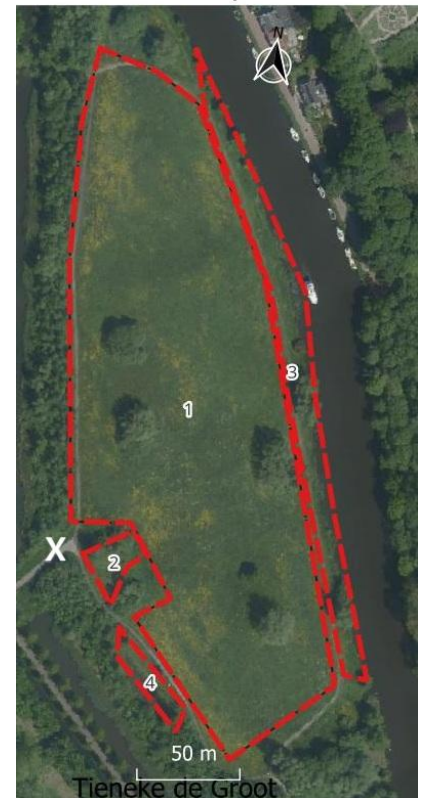
Gebied 1 is het hooiland dat aan de Noordkant een vochtig gebied heeft waar de Echte koekoeksbloem voorkomt.

Gebied 2 is een plasje met een geleidelijk oplopende oever. Heel anders dan het hooiland. Dit gebied kunnen we gebruiken voor het oefenen met het schatten van de Tansley-score.

Gebied 3 is de oever van de Vecht. De bosschages nemen we niet mee met de inventarisatie.

Gebied 4 is het gebiedje rond een wat grotere plas.

Vechtoeverpark

Aandachtsoorten Vechtoeverpark

Brede wespenorchis Epipactis helleborine

Afmeting: 30 tot 80 cm.

Stengels: De stengels zijn bovenaan behaard en onderaan vaak paarsachtig. De bloeiwijzesteel is meestal niet opvallend langer dan de stengelleden. In het begin van het bloeiseizoen is de bloemstengel aan de top omgebogen.

Bladeren: Elke plant heeft 4 tot 10 bladen. Deze zijn eirond tot langwerpig en staan in spiralen. Ze omvatten de stengel, zijn spits en 6 tot 15 cm lang en 2 tot 8 cm breed. Aan de randen zitten hele kleine, naar voren gerichte tandjes.

Bloemen: De bloemen vormen een lang gerekte tros. Van buiten zijn ze 0,9 tot 1

cm groot en meestal groen of groengeel. Het komvormige voetstuk is van binnen donkerpaars. De top is eirond tot hartvormig, groenwit, roze of paarsig met een omlaag gekrulde punt. De top van de lip heeft 2 gladde knobbels.

Beemdooievaarsbek - *Geranium pratense*

Hoofdbloei: Juni en juli.

Afmeting: 30-90 cm.

Bladeren: De in omtrek ronde rozetbladen zijn lang gesteeld, niet gevlekt en diep handvormig gedeeld (vrijwel tot de voet) met vijf tot zeven ver uit elkaar staande, smalle, veerspletige bladslippen.

Bloemen: Meestal zie je de verticaal staande, schotelvormige bloemen met twee bijeen. Ze hebben lang genaalde kelkbladen en helderblauwe tot paarsblauwe (zelden witte) 1,5-2 cm lange kroonbladen met doorschijnende aderen. De afstaande en omhoog gekromde kroonbladen zijn aan de top afgerond. De helmdraden zijn aan de voet driehoekig verbreed.

Echte koekoeksbloem *Silene flos-cuculi*

Afmeting: 30 tot 90 cm.

Bloeimaanden: Mei, juni, juli, soms ook augustus, september, oktober.

Stengels: De vaak vertakte stengels zijn behaard. Onder de knopen zijn ze niet klevendig.

Bladeren: De kruisgewijs staande rozetbladen zijn vaak paars aangelopen. Ze zijn spatelvormig, vaak gewimperd en gesteeld. De tot 10 cm lange stengelbladen zijn niet gesteeld, langwerpig en met een spitse top.

Bloemen: Tweeslachtig (een bloem met zowel mannelijke als vrouwelijke geslachtsorganen). Een losse, gaffelvormig vertakte bloeiwijze. De bloemen zijn rozerood, zelden wit en 3 tot 4 cm groot. De 5 kroonbladen zijn in 4 smalle slippen verdeeld. De vaak roodachtige kelk heeft 10 nerven.

Pinksterbloem *Cardamine pratensis*

Afmeting: 15 tot 50 cm.

Bloeimaanden: April, mei en juni.

Stengels: De holle, ronde of soms iets kantige stengels zijn vaak kaal en niet of alleen aan de voet vertakt.

Bladeren: De rozetbladeren zijn rondachtig-eivormig en geveerd met een groot topblaadje, stengelbladeren zijn smaller met 4 tot 7 paar gave of soms getande deelblaadjes. Ze zijn niet of kort gesteeld.

Bloemen: Tweeslachtig (een bloem met zowel mannelijke als vrouwelijke geslachtsorganen). De bloemen zijn 0,8 tot 1,8 cm. De kroonbladen zijn uitgerand en lila, lichtpaars, roze of wit van kleur. De helmknoppen zijn geel en de stijl is stomp.

Gewone engelwortel *Angelica sylvestris*

Stengels: De ronde, holle stengels zijn gegroefd, meestal roze- tot paarsbruin en vrijwel kaal.

Bladeren: De rozetbladen zijn vrij donkergroen. Ze hebben een diep gootvormig bladsteel. De bladeren zijn twee- tot drievoudig geveerd met langwerpige, scherp gezaagde slippen(deelblaadjes) die 6-12 cm lang worden. Het topblaadje is meestal niet gedeeld en is in een kort steeltje versmald. De bovenste bladeren zijn omgevormd tot grote bolle scheden rond de beginnende bloeiwijze.

Bloemen: Tweeslachtig. De bloemschermen zijn 3-15 cm breed met vijftien tot veertig stralen. De 2 mm grote bloemen zijn roze- wit tot licht vleeskleurig. De stelen van de schermpjes zijn ruig behaard. Er zijn nul tot drie omwindselbladeren, die spoedig afvallen. Er zijn veel omwindseltjes. De stijlen verlengen zich al tijdens de bloei en zijn meestal langer dan het stijlkussen (bij de vrucht drie keer zo lang).

Gewone agrimonie *Agrimonia eupatoria*

Afmeting: 30 cm tot 1,2 meter.

Stengels: De stengels zijn meestal bovenaan vertakt en dragen lange en korte haren, maar geen klierharen.

Bladeren: De donkergroene bladeren zijn iets dichter en zachter behaard dan die van Welriekende agrimonie. Aan de onderkant zitten geen of maar weinig kleurloze klierknopjes. De onderste bladeren vormen vaak een wortelrozet. De bladeren bestaan uit 3 tot 6 paar deelblaadjes van 2 tot 6 cm. Deze zijn eirond tot min of meer langwerpig en bovenaan meestal niet toegespitst.

Bloemen: De gele, 0,5 tot 1 cm grote bloemen vormen samen slanke aren. De kelkbuis is tot aan de voet gegroefd. De buitenste rij haken staan op de rand van de kelkbuis schuin omhoog of recht opzij, dus niet teruggebogen (ze maken een stompe tot rechte hoek met de kelkbuis).

Zeegroene zegge *Carex flacca* (*Carex glauca*)

Kruising: Zeegroene zegge kan een bastaard vormen met Blauwe zegge.

Afmeting: 20 tot 90 cm.

Wortels: Lange, ver kruipende, weinig vertakte wortelstokken met uitlopers.

Stengels: De stengels zijn stomp driekantig, worden tot 2 mm dik en zijn meestal glad. De scheden zijn donkerbruin, vaak paarsrood aangelopen en gaan niet vezelen.

Bladeren: De stijve bladeren zijn gootvormig. Ze hebben naar beneden omrollende, min of meer ruwe randen en aan de voet terugwijzende tandjes. Aan de bovenkant zijn ze blauwachtig donkergroen en van onderen lichter blauwgrijs. De bladeren zijn 2 tot 5 mm breed.

Bloemen: De bloeiwijze bestaat uit 1 tot 3 dicht bij elkaar staande slanke mannelijke aren en daaronder 2 tot 4 wat verder uit elkaar staande, compacte en rolronde vrouwelijke aren. Ze hebben een draaddunne, 3 tot 8

cm lange en tenslotte vaak overbuigende steel. De bloemen hebben 3 stempels. Het onderste schutblad steekt meestal boven de bloeiwijze uit en heeft vaak een zeer korte schede.

Vruchten: De urntjes zijn bruin tot zwart of heel soms groen. Ze zijn 2 tot 3 mm lang, driekantig-omgekeerd-eivormig, korrelig ruw en dragen vaak enkele verspreide, zeer korte haartjes. Ze hebben een rechte, zeer korte snavel.

Groot streepzaad - *Crepis biennis*

Stengels: De rechtopstaande stengels zijn in de bovenste helft vertakt en bevatten melksap. Ze zijn kaal of verspreid borstelig behaard en vaak iets paarsrood.

Bladeren: De onderste bladen vormen eerst een rozet. De andere bladen staan verspreid. Ze zijn langwerpig en bochtig getand tot veerdelig. De onderste bladen zijn in de bladsteel versmald, de bovenste zijn zittend. De middennerf is vaak paarsrood, vooral naar de voet. Met name de onderkant is ruw behaard.

Bloemen: Tweeslachtig. De gele, 2-3½ cm grote bloemhoofdjes staan met vele bij elkaar in losse, schermvormige pluimen. Het omwindsel is behaard, 0,8-1,3 cm lang en lijnvormig tot langwerpig (klokvormig) met gelige of zwarte klier-borstels. De buitenste omwindselblaadjes staan af en de binnenste (deze zijn behaard aan de binnenkant) liggen tegen het hoofdje. De stijlen zijn, net als de lintbloemen geel.

Verschillen tussen Groot en Klein streepzaad	
Groot streepzaad	Klein streepzaad
Diameter bloemhoofdje > 2 cm	Diameter bloemhoofdje < 1,5 cm
Omwindselblaadjes 8-11 mm lang	Omwindselblaadjes 4-7 mm lang
Buitenste omwindselblaadjes afstaand	Buitenste omwindselblaadjes aanliggend
Achterzijde buitenste lintbloemen geel	Achterzijde buitenste lintbloemen met lichte baan en rode bovenrand

Knoopkruid - *Centaurea jacea*

Hoofdbloei: Juni t/m november.

Afmeting: 20-120 cm.

Stengels: De rechtopstaande of soms opstijgende, dof donkergroene, geribde stengels zijn dun, maar onder de hoofdjes verdikt. Ze kunnen al of niet vertakt zij. Ze zijn kaal of spinragachtig behaard en vormen zeer korte uitlopers.

Bladeren: De bladen zijn kaal tot spinragachtig behaard. Ze variëren van lijnvormig, langwerpig tot eirond of scheef ruitvormig. Ze kunnen een vrijwel gave rand hebben, maar ook kunnen ze bochtig veervormig zijn gespleten. De rozetbladen zijn breder dan de verspreidstaande stengelbladen.

Bloemen: Tweeslachtig. De alleenstaande, 2-6 cm grote bloemhoofdjes zijn roodpaars of heel soms wit. Ze groeien aan het eind van de stengels. Er zijn geen lintbloemen, alleen buisvormige bloemen. De randbloemen zijn soms groter en stralend, maar deze ontbreken ook vaak. De omwindselbladen hebben een bruin tot bijna zwart aanhangsel, dat door een vernauwing van de rest van het omwindselblad is afgescheiden. Het kan gaafrandig, onregelmatig ingescheurd of diep en regelmatig kamvormig ingesneden zijn. Op de bloemhoofdjesbodem staan stroschubben.

Kalmoes - *Acorus calamus*

Hoofdbloei: Juni en juli.

Afmeting: 60-120 cm.

Stengels: Een onbehaarde plant. De rechtopstaande stengels zijn driekantig en afgeplat. Aan de ene kant zijn ze scherpkantig en aan de andere kant hebben ze een groef waaruit de bloeikolf te voorschijn komt. Aan de voet zijn ze vaak rood aangelopen. Polvormend.

Bladeren: De wortelstandige bladeren staan in 2 rijen, zijn aan de voet roodachtig, zijn zwaardvormig, spits en 0,5-2 cm breed. Meestal zijn ze horizontaal geplooid. Ze hebben vaak (voor een deel) een gegolfde rand en verspreiden, bij kneuzing, een zoete, aromatische geur.

Bloemen: Tweeslachtig. De bloemen zijn groengeel, zeer klein en vormen samen een dichte, smalle, cilindervormige, opstijgende bloeikolf (4-10 cm). Bloemen met zes vliezige, rechtopstaande, omgekeerd eironde, meer breed dan lange, stompe, kelkachtige bloemdekbladen van minder dan 1 mm lengte, die aan de top naar binnen zijn gebogen. Er zijn eveneens zes meeldraden, die tegenover de bloemdekbladen staan en korte, tweehokkige helmknopjes hebben, die zich overlangs openen. Het driehokkig vruchtbeginsel is bovenstandig. De stamper bestaat uit een langwerpig, driehokkig vruchtbeginsel met vele " eitjes" in ieder hokje, een zeer korte stijl en een kleine, stompe stempel. Naast de bloeikolf zit een zeer lange, lintvormige, groene schede, die schijnbaar een voortzetting van de stengel vormt, zodat de bloeikolf zijdelings schijnt te staan. Deze schede is veel langer dan de bloeikolf.

Ruige weegbree - *Plantago media*

Afmeting: 30 tot 45 cm.

Stengels: De grijsachtige stengels zijn vrij sterk behaard.

Bladeren: Meestal is er maar 1 bladrozet, dat vaak plat tegen de grond gedrukt is. De bladeren zijn langwerpig-omgekeerd-eirond en hebben een gawe rand of zijn zwak getand. Verder hebben de bladeren 7 tot 9 nerven, gekromde haren en zijn ze naar de voet in een heel korte steel versmald.

Bloemen: De aren zijn rond, 2 tot 6 cm lang en veel korter dan de aarsteel, maar wel langer dan de bladeren. De geurende bloemkroon is 4 mm groot en heeft witte kroonslippen. De meeldraden steken wijd buiten de aar uit. Ze zijn paarsachtig roze. De helmknoppen zijn krijtwit tot lila.

